

Fauna i Flora al-lòctona

animals i plantes que no hi han de ser

9

Les espècies al·lòctones són les que han estat introduïdes per les persones, ja sigui accidentalment o intencionadament, en un territori del qual no són originàries. Algunes espècies al·lòctones són invasores, és a dir, s'estableixen al territori on arriben i augmenten en nombre d'individus tot desplaçant les espècies autòctones de l'ecosistema que envaeixen. A continuació expliquem alguns detalls d'algunes de les moltes espècies al·lòctones d'animals i plantes que podem trobar al riu Ripoll.

Com es diu? Nom català: nyàmera. Nom castellà: aguaturma. Nom científic: *Helianthus tuberosus*.

Com la puc reconèixer? És una planta molt semblant al gira-sol però més petita. Les fulles són allargades amb el marge dentat i de tacte rude. Les flors són grogues i surten des d'agost a octubre.

Sabies que... Prové d'Amèrica del Nord, on havia estat cultivada pels indígenes, ja que a les arrels produeix uns tubercles comestibles.

Com es diu? Nom català: visó americà. Nom castellà: visón americano. Nom científic: *Mustela vison*.

Com el puc reconèixer? És un mamífer més petit que un conill però amb el cos molt allargat, molt àgil i de colors foscos. És difícil de veure, ja que és bàsicament nocturn, però sí que es poden observar els forats que fa a terra buscant insectes.

Sabies que... És un animal portat a Europa per a l'aprofitament de la seva pell, que és cara i d'alta qualitat. Els escapaments de les granges de cria, de vegades provocats, han fet que altres animals semblants, com el visó europeu i el turó comú, estiguin avui dia al límit de l'extinció, per no poder competir amb ell.

Com es diu? Nom català: tortuga de Florida o de tempes roges. Nom castellà: tortuga de Florida. Nom científic: *Trachemis scripta*.

Com la puc reconèixer? És una tortuga de mitjanes dimensions, que sovint presenta dues taques taronges als costats del cap. Ha desplaçat la tortuga de rierol, ara per ara molt rara al Ripoll. **Sabies que...** Fa anys es va començar a comercialitzar com a animal domèstic i, a causa de molts alliberaments, sovint voluntaris, ara viu i es reproduïx a moltes masses d'aigua dolça. És un exemple d'invasió feta sense cap interès, però prou catastròfica per a la fauna local. Ara per ara la seva comercialització està prohibida.

Com es diu? Nom català: plomall. Nom castellà: plumero. Nom científic: *Cortaderia selloana*.

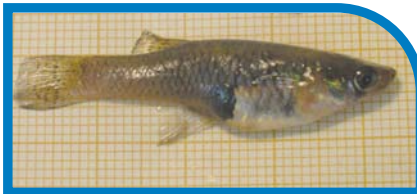
Com la puc reconèixer? És una planta amb fulles llargues i estretes que pengen, de color verd blavós i amb marge finament dentat, en forma de serra, que pot tallar. Floreix a finals d'estiu. Les flors, que formen una mena de plomalls de color blanquinós, són les que donen el nom a la planta. **Sabies que...** És originària de l'Amèrica del Sud i es va introduir a Europa com a planta ornamental.

Com es diu? Nom català: gambúsia. Nom castellà: gambusia. Nom científic: *Aphanius iberus*.

Com la puc reconèixer? És un peixet de petites dimensions i prou discret, difícil de veure al riu, però fàcil de detectar a qualsevol bassa o canal adjacent, on també hi viu. Ha limitat fortament les comunitats d'altres petits peixos al riu, que ara per ara pràcticament no es troben.

Sabies que... Va ser introduïda a la península Ibèrica per lluitar contra els últims nuclis de la malària, ja que depreda el mosquit que la transmet. Tot i aquest benefici, ha fet desaparèixer de molts rius altres petits peixos autòctons, com el fartet i el samaruc.

Com es diu? Nom català: bec de corall del Senegal. Nom castellà: pico de coral. Nom científic: *Estrilda astrild*.

Com el puc reconèixer? És un petit i sorollós ocell que sovint veiem volar a baixa alçada en grupets. Té el bec d'un color taronja llampant. **Sabies que...** Com la tortuga de Florida, es va comercialitzar com a animal domèstic, amb les mateixes conseqüències. Tot i ser un ocell d'origen tropical, s'ha adaptat al nostre clima i les seves poblacions estan en augment.

Com es diu? Nom català: canya. Nom castellà: caña común. Nom científic: *Arundo donax*.

Com la puc reconèixer? És una planta amb tiges molt gruixudes, buides i altes, envoltades per fulles grans i allargades. **Sabies que...** És originària de l'Àsia i va ser introduïda a Europa per la seva utilitat. Actualment està inclosa a la llista de les 100 espècies exòtiques invasores més nocives del món per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN).

Com es diu? Nom català: carpa. Nom castellà: carpa. Nom científic: *Cyprinus carpio*.

Com la puc reconèixer? És el peix de majors dimensions que podem observar al Ripoll, sovint en grups i en zones d'aigües una mica profundes i amb poc corrent. **Sabies que...** Els peixos són el grup faunístic que ha patit un major nombre d'introduccions d'espècies foranes, sovint per a la pesca. Això ha provocat que aquestes espècies puguin competir amb les d'aquí i limitin les seves poblacions a petites zones del riu. En particular, la carpa pot adaptar-se a molts tipus de cursos d'aigua amb un cert cabal, competint amb les espècies autòctones pels recursos.

Com es diu? Nom català: cranc de riu americà. Nom castellà: cangrejo de río americano. Nom científic: *Procambarus clarkii*.

Com el puc reconèixer? És l'única espècies de cranc de riu que actualment podem trobar al Ripoll. Sovint té un color vermellós i sobrepassa els 10 cm de grandària. **Sabies que...** Es va introduir com a espècie d'interès comercial, ja que es pot consumir. És capaç de propagar l'afanomicosi, una malaltia provocada per un fong que, tot i que no afecta el cranc americà, sí que ataca l'autòcton (*Austropotamobius pallipes*), que en altres temps era habitual però avui dia està en perill.

Com es diu? Nom científic: *Senecio pterophorus*

Com la puc reconèixer? És un arbust amb fulles allargades, de color verd fosc per l'anvers i blanquinoses amb pèls, pel revers. Floreix des d'abril a novembre i les flors són molt vistoses, de color groc.

Sabies que... Aquesta espècie prové de Sud-àfrica i va ser vista per primera vegada a Catalunya el 1982.

FES REVIVRE EL RIPOLL!